

Zápis schůze výboru České geologické společnosti pořádané online

Místo konání: on line na platformě meet.google.com

Termín konání: 04. 03. 2021 od 10:00 hod.

Přítomni (bez titulů): V. Goliáš, P. Bokr, M. Knížek, J. Otava, T. Sidorinová,
P. Škácha, Z. Táborský

Omluveni: J. Jiránek, J. Sejkora

Hosté: R. Mikuláš, J. Jirásek

1. Předseda V. Goliáš zahájil schůzi, zjistil usnášeníschopnost a výbor schválil program.
2. Sloučení komitétů ČNGK a ČGK pro IGCP projekty
V. Goliáš přivítal hosty R. Mikuláše a J. Jirásku. R. Mikuláš je předseda ČGK pro IGCP projekty, J. Jirásek je předseda ČNGK při IUGS. Každý představil důvody vzniku komitétu a jeho působení.
J. Jirásek uvedl, že vznik ČNGK při IUGS měl historický smysl, v době, kdy nebyly maily, aj. komunikační kanály, to byl důležitý transfer informací směrem ke geologické komunitě. Komitét má malou agendu, od r. 2018 je součástí ČGSpol. V současné době poněkud ztrácí smysl, má možnost delegovat členy na jednání IUGS za ČR. Nemá rozpočet, cesty na jednání do zahraničí si delegáti musí financovat sami. De facto jde o „ozdobu v životopisu“.
R. Mikuláš uvedl, že ČGK pro IGCP projekty slouží pro informování české geologické komunity o projektech IGCP. Fungování IUGS se v posledních letech zaměřuje na Geoparky (IGGP) a mezinárodní projekty ubývají. Globální témata (jako bylo např. před 30 lety „vymírání na konci ordoviku“) sklouzávají k lokálním tématům. Jeden z těch úspěšných je „Evidence lokálních tradičních stavebních kamenů“.
Shrnuté problémy:
 1. celkový útlum IGCP a změna priorit
 2. neochota institucí činnost financovat
 3. úbytek zájmu ze strany geologické veřejnosti o granty. V možnostech komitétu bylo poskytování částek cca 10 000–20 000,- Kč, což je dnes velmi málo.Agenda funguje díky tajemnici A. Svobodové, řeší se ročně 3–4 projekty.
Řešení je oba komitétu sloučit. Je třeba vymyslet název a navrhnout společné stanovy. Přes léto je možnost vše připravit a na podzim uspořádat společnou schůzi. Společný výbor by rovněž redukoval počet členů. Reálně připadá v úvahu počátek prosince 2021, kdy je plánována výroční schůze ČGK-IGCP. Stanovy by měla schválit VH ČGSpol, která bude koncem listopadu 2021, slučovací schůze by tedy měla proběhnout počátek listopadu 2021.
3. Pamětní deska Celdy Kloučka
Na výbor ČGSpol se obrátil F. Fediuk s žádostí o spolupráci s městysem Senomaty při zhotovení a instalaci pamětní desky C. Kloučka na rodinném domě v obci Senomaty. Celda (Celestin) Klouček (6.12.1855–11.10.1935) byl český sochař, štukatér, pedagog a také významný paleontolog. Od mládí sbíral minerály a fosílie a vlastním studiem a

spoluprací s paleontology z Národního muzea se vypracoval na uznávaného badatele. Publikoval paleontologické studie především o Barrandienských trilobitech z Rokycanska a Rakovnicka. Výbor s vědomím toho, že jde o významného badatele, tuto snahu podporuje. S úřadem naváže spolupráci a domluví konkrétní podobu spoluúčasti, např. ČGSpol by financovala pamětní desku, podstatná je cena.

4. Změny v účetnictví ČGSpol

Mzdová účetní p. Hrdinová, která působila ve f. DAUPP se od 1.1.2021 osamostatnila a práce začala vykonávat na IČ. Nabídla pokračovat v práci pro ČGSpol, avšak cena její práce by stoupla minimálně o měsíční paušál 500,- Kč (6 000,- Kč/rok). ČGSpol bude hledat jiné možnosti. Stávající účetní z f. DAUPP, která zpracovává účetní uzávěrku a vyúčtování dotací zůstává beze změny.

5. Školská geologie

Odborná skupina školské geologie je nyní v útlumu, ale ČGSpol aktivity této oblasti velmi podporuje. Rovněž je podpora ze stran PŘF UK i MU. Pro zaujetí mladé generace je třeba využít všech možností IT techniky, včetně mobilních telefonů, programování interaktivních her, aj.

P. Bokr – je třeba hlídat programátory her, aby neprogramovali faktické nesmysly.

V. Goliáš – existuje institut „cestující učitel“, nabízí školám, kroužkům, aj. sám sebe, úspěšný je Štěpán Rak.

Problém je, že od 1.2.2021 jsou změněny Rámcové vzdělávací programy (pro ZŠ i pro SŠ?), zmizela z nich témata jako půda, období Země, krystalografie, geologický vývoj a stavba ČR a byla přidána environmentální témata („greenwashing“). Učitelé (učitelkami) ZŠ a SŠ je příklon k ekologii vítán, neboť tato témata jim jsou bližší než geologická. Bohužel v ČR neexistuje čtivá česká učebnice geologie, geologičtí odborníci ji nejsou schopni sepsat. Proto by bylo vhodné ukázat, jak jednoduše a zajímavě lze geologii učit. Nejde jen o učebnice, dnes již existuje řada interaktivních programů, videí, aj. Je třeba se soustředit na výrobu „učebních pomůcek“ (weby, aplikace, webináře, cestující učitelé, aj.). Zde je možné pole působnosti pro ČGSpol.

6. Příprava voleb do výboru ČGSpol.

Současnému výboru končí koncem roku 2021 mandát, je třeba připravit volby. Volby budou opět korespondenční a elektronické. Bude využita stávající aplikace, P. Bokr ji zaktualizuje.

Z. Táborský připomněl, že je třeba ve Zpravodaji představit kandidáty.

7. Blahopřejné dopisy k životním jubileím

Z. Táborský navrhl zasílání zasloužilým členům (nebo všem?) blahopřejných dopisů k životním jubileím podepsaných předsedou a opatřených kulatým razítkem. Návrh byl přijat, je třeba navrhnout grafiku a text. P. Škácha osloví grafičku p. Čahovou (???), zda by souhlasila s užitím svojí grafiky pro potřeby ČGSpol. Vytisklo by se cca 500 ks.

8. Exkurze a přednášky ČGSpol.

Z. Táborský informoval, že má připravené exkurze, připravují se cca 1 rok dopředu. Jednu do Krušných hor a Podkrušnohoří (P. Rojík), druhou na téma dekorační kameny Středních Čech (B. Dudíková). Jarní exkurze je zrušena, pokud se bude konat podzimní, je třeba začít zajišťovat nejpozději v květnu. Záleží na epidemické situaci. Pokud se exkurze neuskuteční, budou odloženy do dalšího roku.

Jako náhradní program projektu navrhuje P. Bokr zhotovovat edukační obrázky pod volnou licenci, M. Knížek interaktivní geologickou mapu. Je však třeba najít grafika, který by s geology spolupracoval.

Přednášková činnost na jaře 2021 byla z epidemických důvodů zrušena.

9. Účetní kontrola ČGSpol vyúčtování dotací z RVS

V roce 2020 proběhla účetní kontrola vyúčtování dotací z RVS na projekty ČGSpol, tj. Vydávání časopisu Journal of Geosciences a Exkurze a přednášková činnost. ČGSpol měla vše v pořádku, o výsledku dostala písemné rozhodnutí.

10. Zasedání Rady vědeckých společností ČR

Předseda V. Goliáš informoval výbor o proběhlém plenárním zasedání RVS, které proběhlo 24. 2. 2021 formou videokonference na platformě ZOOM. Jako hosté se zúčastnila prof. RNDr. Eva Zažímalová, CSc, předsedkyně AV ČR a PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, předsedkyně Komise pro spolupráci s vědeckými společnostmi.

Byl schválen návrh na změnu stanov – možnost distančního plenárního zasedání.

L. Hrouda shrnul činnost RVS v letech 2019 a 2020, byl schválen rozpočet na rok 2021. RVS zaštiťuje 75 vědeckých společností, xxx členů. V roce 2020

z pochopitelných důvodů klesl počet akcí, zvedla se produkce knih. Náš časopis Journal of Geosciences je na 4. místě mezi impaktovanými časopisy vydávaných některou společností sdruženou v RVS. Dotace získalo 140 projektů (70 společností).

Problémy dostat se do formuláře pro vyplnění Výroční zprávy mělo 27 společností.

Byli přijati dva noví členové: Česká společnost pro vlastnosti vody a vodní páry, z.s. a Společnost pro technologie ochrany památek (STOP), z.s.

11. Informace z Národní rady geoparků

V. Goliáš informoval o posledním jednání NRG, které se uskutečnilo v Příbrami. Byly projednávány návrhy na dva nové geoparky, oba mají naději na úspěch:

- Geopark Barrandien, jeho vůdčí osobností je Pavel Gadoň, jeví se jako dobrý manažer. Podchytil práci paleontologů z různých pracovišť - O. Fatky, J. Pšeničky. Geopark aspiruje na geopark UNESCO
- Krajina břidlice, jde o menší geopark zahrnující krajinu břidlice a sopek v regionu Bruntálsko.

Naopak zrušen byl geopark Geoloci (Tachovsko), který přestal vyvíjet aktivitu a již nesplnil kritéria pro geoparky.

12. Různé

V. Goliáš informoval výbor o dotazu ze strany IUGS – pořadatelů mezinárodních geologických kongresů, zda bude ČGSpol ucházet o pořádání kongresu. V roce 2028 se o pořádání kongresu uchází Petrohrad, v roce 2032 Praha.

Pro ČGSpol. je pořádání takovéto velké mezinárodní akce nad finanční, časové i kapacitní možnosti, výbor navrhl napsat otevřenou zamítavou odpověď.

T. Sidorinová informovala o dopise, který byl ČGSpol. doručen z Městského úřadu Roudnice nad Labem. Na tamním hřbitově, odd. III, hrob č. 380, je pohřben významný český geolog a paleontolog Čeněk Zahálka (3.2.1856 až 27.11.1938). ČGSpol platila nájem hrobového místa, zapláceno bylo do r. 2016. Nyní je třeba zaplatit na další období, jde o částku 1 078,- Kč,- na dobu 10 let. Výbor zaplacení hrobu odhlasoval.

Předseda redakční rady Journal of Geosciences J. Plášil požádal ČGSpol o zakoupení nového výkonného PC pro potřeby redakce. Výbor odhlasoval částku 70 000,- Kč, jde o nutnou akvizici.

Je velmi nepravděpodobné, že se letos uskuteční Společný geologický kongres ČGSpol a SGS. V diskuzi převládá názor, že by se měl společný kongres konat až v r. 2023, kdy bude ČGSpol slavit 100. výročí vzniku. Oslavy je třeba připravit, výbor se tímto bude zabývat na další schůzi.

Z. Táborský informoval, že do Zpravodaje dostal od pamětníka Z. Hory obsáhlejší text vzpomínek, který by si zasloužil vyjít samostatně, buď jako zvláštní číslo Zpravodaje nebo jako samostatná publikace. Je však třeba dořešit jazykovou úpravu a doplnit fotografiemi. Jazykovou úpravu dělá p. Jana Vysoká, bylo by vhodné s ní uzavřít DPP. Náklad na 100 ks vyjde přibližně na 6 000,- Kč.

T. Sidorinová informovala o snaze vydavatelství ČGS zveřejnit na webu ČGS texty exkurzních průvodců a začlenit je do některých jejich popularizačních mapových aplikací. Výbor s tímto nesouhlasí – ČGS Společnosti neposkytuje žádné reciproční služby a nic nenabízí. Pokud by ČGSpol chtěla zveřejnit plné texty exkurzních průvodců, bude to jen pro členy.

Výbor odsouhlasil přijetí nových členů:

- Jan Šulc z Prahy
- Petr Flessig z Touškova

Zapsala: T. Sidorinová

Schválil: V. Goliáš